

МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ РОБОТОЮ НАКОПИЧУВАЧА ЕНЕРГІЇ У СИЛОВОМУ ЛАНЦЮЗІ МАНЕВРОВИХ ЛОКОМОТИВІВ
SIMULATION OF ENERGY STORAGE OPERATION CONTROL IN THE POWER CHAIN OF MANEUVERING LOCOMOTIVES

канд. техн. наук Р.О. Яровий

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

R. Yarovii, PhD (Tech.)

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Запропоновані методи управління роботою комбінованого накопичувача енергії у силовому ланцюзі маневрових локомотивів. Визначені параметри комбінованого накопичувача енергії та алгоритми управління енергетичною системою маневрового локомотива, що дозволяє реалізувати прийнятну стратегію управління накопиченням та вивільненням енергії в тяговому приводі, для різних типів маневрової роботи [1,2].

Для автоматизації процедури накопичення енергії у силових конденсаторах доцільно контролювати струму заряду та розряду, забезпечити контроль рівня напруги, контроль температури та автоматичне відключення при виникненні пошкоджень. При виконанні розряду конденсаторів також необхідно стежити за залишковим напругою і температурою.

Запропонована на рис. 1 структурно-функціональна схема містить умовні позначення необхідних компонентів і зв'язків між ними, що дозволяє зробити висновок про можливість реалізації проекту і продовження розробки в деталях.

Схема автоматизації контролю та управління конденсаторною батареєю побудована на однотипних осередках силової частини по числу конденсаторних збірок та відповідних контрольно-вимірювальних і виконавчих схем і загальної схеми управління[3].

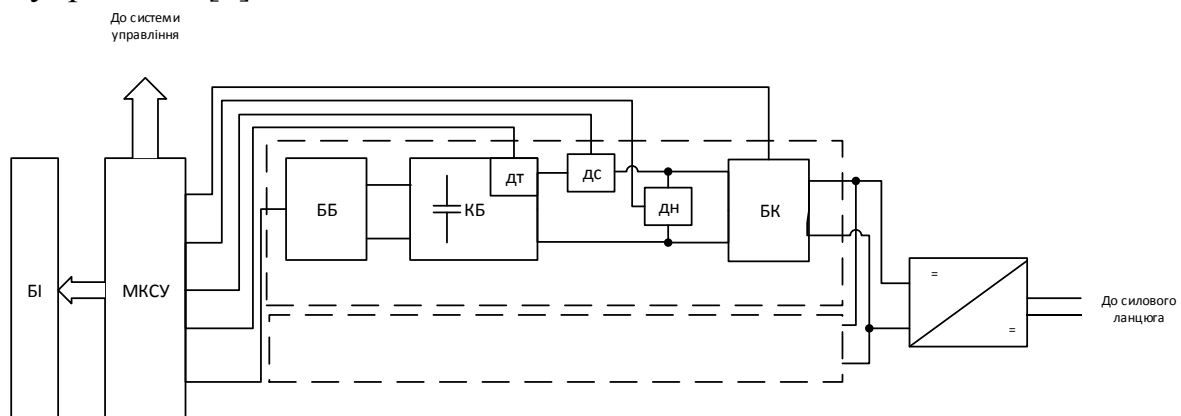

Рис. 1 Структурно-функціональна управління конденсаторними секціями накопичувача

Система складається з МКСУ мікропроцесорної системи управління НЕ, блоку ББ балансирів з розподілом зарядних та розрядних струмів, блоку БК управляємим вимикачів які для відєднання секцій конденсаторів, БІ блок

індексації та датчиків ДТ – датчик.

Для визначення необхідного значення ємності блоку суперконденсаторів та акумуляторної батареї розглянемо процес перетворення кінетичної енергії в електричну під час гальмування.

Енергія конденсаторних блоків може бути оцінена за формулами:

$$E_C = \frac{CU^2}{2} \quad (1)$$

Коефіцієнт використання силових конденсаторів розраховуємо за формулою

$$K_u = \frac{E_{C_{\max}} - E_{C_{\min}}}{E_{C_{\max}}} = 1 - \left(\frac{U_{C_{\min}}}{U_{C_{\max}}} \right)^2 \quad (2)$$

Відповідно до виразу на рис. 2 побудовано графік залежності коефіцієнта використання енергії конденсатора від співвідношення мінімального і максимального значення напруги заряду C . Як видно з представленої залежності, доцільно розряджати C до мінімальної напруги $\leq 20\%$ від максимальної[4]. При цьому коефіцієнт використання енергії конденсаторної батареї буде максимальним.

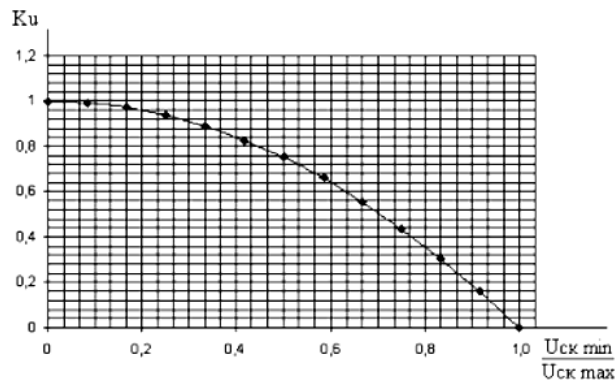

Рис. 2 Залежність коефіцієнта використання енергії конденсатора від співвідношення мінімального і максимального значення напруги заряду

Значення ємності конденсаторного блоку з урахуванням коефіцієнта використання

$$C = \frac{2,1A_C}{U_{C_{\max}}^2} = \frac{2,1A_{зал}}{U_{C_{\max}}^2} \eta \quad (3)$$

Отже, сумарна енергія конденсаторного накопичувача повинна дорівнювати вивільняємій енергії під час електродинамічного гальмування, що дозволить максимально зменшити витрати палива при маневровій роботі.

[1] Akli C.R. Integrated optimal design of a hybrid locomotive with multiobjective genetic algorithms / C.R. Akli, B. Sareni, X. Roboam, A. Jeunesse // International Journal of Applied Electromagnetics and Mechanics, 2009, vol. 30 (n°3-4). – pp. 151-162. ISSN 1383-5416.

[2] Lohner A. Intelligent Power Management of a Supercapacitor Based Hybrid Power Train for Light-Rail Vehicles and City Busses / A. Lohner, W. Evers // IEEE 35th Power Electronics Specialist Conference, 2004. – pp 672 – 676.

[3] Yap H.T. Hybrid Energy/Power Sources for Electric Vehicle Traction Systems / H.T. Yap, N. Schofield, C.M. Bingham // IEEE Power Electronics, Machines and Drives Conference, 2004. – pp 61 – 66.

[4] Cousineau R. Development of a Hybrid Switcher Locomotive / R. Cousineau. // IEEE Instrumentation & Measurement Magazine, February, 2006. – pp. 25-29.